

Vit eiga ikki at sita og bøla yvir størvunum

- Tað er ikki rætt, at tey ungu skulu sita virkisfús og bíða eftir at sleppa til verka, sigur Ívar Iversen, sum 1. mars fer frá sum útvarpsmaður. Hann heldur tað tó ikki vera lætt at gevast

RANDI JACOBSEN

67 er tað magiska talið hjá fólki í almennum starvi, tí tá nýðast tey at fara úr sinum fasta starvi.

Nú ein dagin fyllti útvarpsmaðurin Ívar Iversen 67 ár, og tí eru hansara dagar sum fastur starvsmaður í Útvarpi Føroya nú taldir.

Ræddin hjá Ívari hevur verið at hoyrt í útvarpinum síðan 1960.

Ívar lærði til telegrafist í Keypmannahavn, og sigldi fyrst við einum dansku farmaskipi.

Í 1955 kom Fiskanes, sum var flaggskip Føroya tá. Fiskanes søkti eftir telegrafisti, Ívar søkti, og í fyra ár var hann við Fiskanesi.

- Eg kom tá at kenna nógvar menn - fleiri teirra eru enn á lívi, og nógvar eru farnir. Tað er eitt tíðarskeið í mínum lívi, sum eg ikki vildi verið fyrriuttan.

- Eg fór av Fiskanesi, tí eg hevði so stóran áhuga fyri tónleiki, og eg fór so til Noregs og til Danmarkar, har eg spældi hjá ymsum oganistum og las musikk-teori.

Óspennandi á Loran

- Men í 1959 søkti Loran-støðin á Eiði eftir telegrafisti. Eg søkti, og fekk starvið.

- Ótrúligt, at eg havi fingið øll størvini, eg havi søkt. Eg veit ikki hvi.

- Eg fór so til Eiðis í oktober 1959. Hendu umstridda støðin skuldi vera eitt sovandi serligt tekniskt fyrirbrigdi, ið kundi peila kavbátar og flogfær. Kalda kríggið var tá í hæddini.

Tá eitt ára sáttmáli mín gekk út, fekk eg í boði at halda fram, men tað hevði eg ikki hug til, tí arbeiðið var so óspennandi.

Tá eg hevði sagt Eiði og Loran-støðini far æl og var á vegg aftur til Kvívíkar, fór eg omborð á bátin á Oyri. Hvør sat tá har umborð? Jú, Axel Tórgarð, sum var farin frá sum útvarpsstjóri og hevði fingið embættið í Kvívík. Axel kendi eg frá tí, at hann var niðri og lærði til prest, tí eg var sjálvur niðri í fimti-árunum.

Far og hjálpa Niels Juel!

- Axel spurdi, hvat eg nú fór at gera. Eg segði, at eg var farin av Loran-støðini, tí arbeiðið var so óspennandi, so eg ætlaði mær út

Ívar hevur arbeiði í útvarpinum í samfeld 37 ár. Mynd: Jens Kr. Vang

aftur at sigla, tí eg livdi so væl á sjónum.

- Kanst tú ikki fara suður at hjálpa Niels Juel Arge í útvarpinum, segði Axel Tórgarð, sum visti, at eg var telegrafistur, og eisini visti hann, at eg kendi Niels Juel.

Niels Juel hevði biðið Axel hjálpa sær við at finna onkran at koma í útvarpið.

- Eg helt við Axel, at eg kundi fara at vita, men eg ætlaði mær út aftur at sigla.

Eg dróg so á hetta, men tað var so skjótt, at Niels Juel ringdi og spurdi, um Axel ikki hevði tosað við

meg.

- Vælsignaður kom og hjálpaði mær, segði Axel.

- Hetta var miðan august mánað, mitt í hoyggjartíðini, og vit høvdu nógva at hoyggja. Eg tosaði við pápa, og hann bað meg fara, tí tey vóru nóg væl mannað.

Skrivaði rokningar

Eg fór so í útvarpið.

Tað fyrsta, eg varð settur at gera var at skriva kunngerðirnar út fyri at kunna senda tær út sum rokningar. Tað arbeiðið hevði alt lígið á láni. Eg varð settur til

hetta, tí eg hevði lært at skriva á maskinu, og eg skrivaði skjótt. Kunngerðirnar kostaðu so og so nógva fyri orðið.

Nakað heilt annað var, at lítið o einki kom inn aftur, tí kunngerðirnar vóru lisnar, og útvarpið kundi ikki stevna.

- So bað Niels Juel meg umseta einngilsmannin. Eg dugdi hampiliga væl enskt, men eitt er at tosa tónatos við aðrar telegrafistar, annað er tað skriva, men tað gekk.

Vit fingi ikki onnur út-

lendsk tíðindi enn tey, sum vit stjóru frá normanninum, danskaranum og eingilsmanninum.

Trongligt

Útvarpið hevði bara trý rúm á Bryggubakka tey fyrstu árin. Eitt forkontór, eitt rúm har tað sindrið av teknikki vit høvdu var, og so eitt studio, sum vendi oman móti Vágshotni.

- Eg minnst eina ferðina, eg kom norður til Kvívíkar, at systir mín segði seg hava hoyrt í útvarpinum, at Tróndur leggja at. So væl hoyrdist inn. Tað hevði ikki gingið í dag.

So søkti útvarpið eftir fólki, og eg søkti annaðhvørt teknikkaraarbeiðið ella programmarbeiðið. Men Niels Juel helt, at eg heldur skuldi hava programmarbeiðið.

Eg var til mikrofonroynd hjá útvarpsnevndini, sum var Knút Wang, Ólavur Michelsen, Jóhann Nielsen, Marius Johannesen og Georg Lindenskov Samuelsen, sum hildu meg hava hampiliga rædd, og so varð eg settur.

Teknikarin Marius Rein byrjaði sama dag sum eg, 1. september 1960.

Góð lón

Eg fekk bræv frá landsstýrinum, undirskrivað av

Petur Mor Dam, lögmanni, at eg var settur sum fastur starvsmaður. Lønin var 1050 krónur um mánaðin, og tað var ikki lítið tá. Niels Juel fekk 1250 krónur sum stjóri.

- Bleiv tað av fólki roknað fyri arbeiði at vera í útvarpinum?

- Nú var tað so, at eg hevði verið til skips, hevði gjøt mína hertænastu, sum danir siga.

Men eg minnst rinaferð, onkur hevði verið á sjúkrahúsinum og vitjað onkran, eg kendi, og teir høvdu tosað um meg og mína rædd. »Men hvat ger hann annars?« »Jú, hann arbeiðir í útvarpinum.« »Men tað eru bara nakrir minuttir«, helt hesin.

Bara um fiskiskap

Føroysku tíðindini tá vóru at siga, hvar føroysku skipini, sum sigldu niður við ísfiski, høvdu selt. Tað hevði stóran týðning, hvussu tað vagnaðist hjá hesum skipum, og hvat tey, sum varðu av, fóru at fáa.

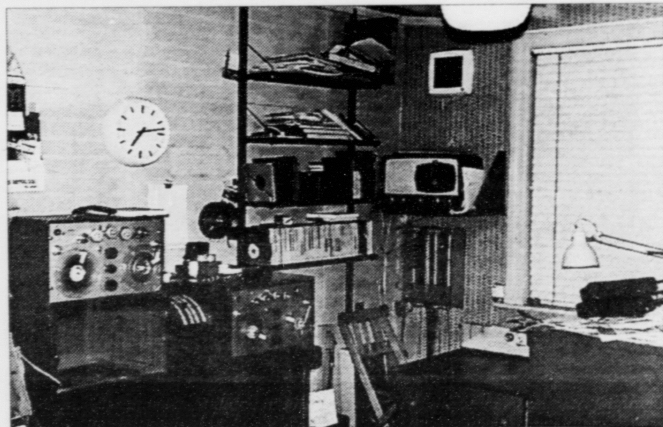
- Tað var óalmindiliga strævið at koma ígjøgnum at fáa hesi føroysku tíðindini. Eingin automattelefon var komin tá. Elias í Rættará sat har og ringdi til telefonstöðina í Havn og bað um samtalu til tey plássini, har hugsast kundi, at nakar fiskur var blakaður upp á land. Tað var stórarbeiði, og Elias fekk ikki altíð tíðindini fram, tí so var telefonin bundin.

Tíðindini blivu long. Tey, sum vardu av, lurtaðu fegin eftir tí, og tey, sum einki høvdu við tað at gera, hildu tað vera ómetiliga keðiligt, hvat tað óivað eisini hevur verið.

Elias bað altíð um tíðindasamtalu, tí tær vóru biligari enn vanligar samtalu. Tað høvdu vit fingið ígjøgnum fyri at minka um útreiðslurnar.

Eitt eljustríð

Annars fekk útvarpið ongan stuðul. Útvarpið skuldi klara seg sjálvt. Men fyri at hjálpa útvarpinum eitt sindur figgarliga, varð loyvt útvarpinum at senda kunngerðir, men handilslegar máttu tær ikki vera. Tær kunngerðirnar áttu bløðini, og teir flestu í útvarpsnevndini, sum var politiskt vald, vóru blaðstjórar og slíkir. Teir ansaðu væl eftir,

Hetta var alt, teir høvdu av teknikki á Bryggubakka tey fyrstu árin